

“Si ETA no existís, el PNB s'enfrontaria a l'estat”

Iñaki Anasagasti (Cumanà, Veneçuela, 1947) analitza l'escenari polític basc ara que el Parlament de Vitòria, amb el suport de l'esquerra 'abertzale', ha autoritzat la celebració d'una polèmica consulta fixada per al 25 d'octubre. El senador del PNB considera evident que el Tribunal Constitucional la impedirà i reconeix que el govern basc té un marge de maniobra molt reduït per a modificar aquesta situació.

El Parlament basc ha aprovat la consulta d'Ibarretxe i el govern de Zapatero i el PP han anunciat que presentaran sengles recursos davant el Tribunal Constitucional. I ara què?

—És la crònica d'una sentència anunciada. El Tribunal Constitucional suspèn la possibilitat d'una consulta i ja veurem quina serà la següent passa del lehendakari. Al setembre el Parlament basc celebrarà el debat de política general en què el lehendakari, segurament, anunciarà les passes que pretén fer amb vista a aquesta consulta, si al final podrà fer un succedani o bé acatarà la sentència del Constitucional.

—El govern d'Ibarretxe ha promès una resposta ferma, dura i legal al vet de l'estat. Quines mesures podria adoptar el tripartit?

—El marge de maniobra és molt petit perquè som en un estat de dret i les lleis s'han d'acatar, cosa que no fa el poder central. Això és un món de bojós i ja veurem què passa. En aquest moment el tripartit té poc marge de maniobra. És format per tres partits: Ezker Batua, Eusko Alkartasuna i no hi és el PNB, cal dir-ho tot, perquè el lehendakari és un afiliat de base com ho sóc jo o qual-sevol altre. El PNB no hi és, encara que darrere el govern basc hi hagi el PNB. Quina iniciativa pot adoptar el tripartit?

Explicar, mobilitzar, fins i tot convertir les eleccions autonòmiques en aquest referèndum de debò.

—Per què diu que el PNB no és representat en el govern basc?

—No és al consell polític. És a dir, hi ha el lehendakari i els consellers Joseba Azkarraga (secretari general d'EA) i Javier Madrazo (coordinador general d'EB) però no hi ha Inigo Urkullu, el president del PNB. Ibarretxe és un afiliat de base i en aquest consell polític del tripartit no hi ha el Partit Nacionalista Basc.

—Si el PNB sempre ha sabut que el Constitucional prohibiria la consulta, que mai no s'arribaria a celebrar, què pretén el full de ruta del president?

—Cal mirar enrere. A l'inici de la transició política hi havia dues demandes molt clares: la catalana i la basca. Nosaltres tenim un Estatut bo, aprovat el 1979, però està sense complir, sobretot l'àrea social. Estem en una situació de blocatge, perversa, perquè si el PNB fa bondat a Madrid, al Congrés i al Senat, llavors ens donen amb comptagotes les transferències pendents. En vista d'aquest blocatge, el lehendakari diu que s'ha de fer un plantejament diferent.

Presenta l'anomenat *pla Ibarretxe* i, per primera vegada, a la legislatura anterior, es posen d'acord el PP i el PSOE i no l'admeten ni a tràmit. A l'Estatut català, almenys el Congrés el va admetre a trà-

mit, després el van deformar totalment, però el van admetre a tràmit perquè en aquell moment Zapatero necessitava els vots d'ERC.

Llavors el lehendakari aposta per consultar la ciutadania perquè, a banda, tenim un problema de violència que desvirtua les relacions polítiques i socials a Euskadi.

Però allò que estava disposat a fer Zapatero a la legislatura anterior, a l'actual no ho vol fer. Ha tingut un resultat electoral millor, creu que en té prou amb el suport de CiU a Madrid per dir-nos que no i estem en aquest estira-i-arrotonsa. Zapatero no té cap pla al cap, improvisa i ens movem com en un vaixell en la boira, no sabem cap a on ens dirigim.

—El president del seu partit, Inigo Urkullu, ha avançat que acatarà una eventual prohibició del Tribunal Constitucional. Per què el PNB evita d'enfrontar-se amb l'estat? Per què no defensa la consulta fins a les últimes conseqüències?

—Si no existís ETA potser aquest seria el camí, però ETA existeix. ETA mata i ETA és boja i no pot haver-hi una confrontació amb l'Estat perquè en el fons donariem armes ideològiques a una ETA que espera que nosaltres ens aboquem a aquesta confrontació total amb l'estat. No ho farem.

—Si no existís ETA el PNB s'enfrontaria amb l'estat espanyol?

—Sí, segurament acumularíem forces amb els partits democràtics, però fer-ho amb una ETA que extorqeix i mata seria una bogeria.

—Us esperàveu aquest suport parcial, però suficient, del grup parlamentari d'EHAK perquè fos aprovada la consulta?

—Sí. El Partit Comunista de les Terres Basques és un braç polític d'ETA. Això no s'ha fet sense que ETA ho sabés. I ETA vol posar dificultats al PNB. Aquest món vol substituir-nos, no aguanta que nosaltres liderem aquesta societat.

Si hagués votat que no, sabia que ens posava dificultats perquè a Madrid s'haurien fregat les mans. En permetre l'aprovació de la consulta, l'actual situació és incòmoda, difícil, de desgast perquè tenim a sobre la *Brunete mediàtica* i ens toca aguantar.

—Alguns dirigents del vostre partit havien pronosticat que l'esquerra abertzale votaria allò que més perjudi-

qués el PNB. No sembla que hagi estat així. EHAK ha donat més recorregut polític a la iniciativa d'Ibarretxe...

—Quan el *lehendakari* dissenya la proposta no pensa en EHAK, pensa en el Partit Socialista que negociava amb Batasuna al santuari de Loiola.

—Tot aquest debat sobre la consulta

es produeix pocs mesos abans de les eleccions autonòmiques. En quina situació arribarà el PNB a les urnes?

—El Partit Socialista d'Euskadi és molt menys contundent i molt més servil als dictats de Madrid que no pas el PSC. Ho hem vist també a Navarra, on els socialistes volien pactar amb Nafarroa Bai,

“Estic fins als collons del Reial Madrid”

A Euskadi, durant l'Eurocopa de futbol, el president del PNB va ser protagonista d'una polèmica que ha portat cua. Quan Espanya es va enfrontar a Rússia a les semifinals, Inigo Urkullu es va mostrar favorable a la selecció russa. Alguns mitjans de Madrid no sols el van criticar, sinó que ho van aprofitar per insultar-lo. Milers d'*abertzales* han seguit els partits de l'Eurocopa desitjant la derrota d'Espanya i també reivindicant una selecció basca que sigui reconeguda per les instàncies oficials del futbol internacional.

Des de fa 22 anys, primer com a diputat i ara com a senador, Iñaki Anasagasti viu a cavall entre Bilbao i Madrid. Coneix força bé la capital de l'estat i com a polític basc i seguidor de l'Athletic creu saber on es troba el problema:

—En primer lloc, a tota força se n'hi oposa una altra, però de sentit contrari. És a dir, em negues la selecció, doncs et nego a tu. Això és així. I en segon lloc, personalment estic fins als collons del Reial Madrid, perquè no es pot mirar cap televisió espanyola sense que hi surti el Reial Madrid. Aquí el paradigma és el Reial Madrid. Tan patriotes que són ells i tenen dos o tres jugadors madrilenys. I, és clar, arriba un moment que la gent se satura i diu: “Que els bombin!” És absolutament legítim i normal.

va venir Pepino Blanco, va dir a Chivite que no, el pobre home es mor, Blanco no va ni al funeral i ara tots canten l'al·leluia de Handel. És penós. El PSE és una franquícia del PSOE, però ha après molt màrqueting, en el sentit que ja no s'enfronta al PNB amb la duresa que practicava en temps de Nicolás Redondo i Mayor Oreja. Ara fa el mateix però de manera diferent, amb un somriure. S'ha de reconèixer també que Patxi López ha fet un esforç per aprendre euskera. Els socialistes ja es veuen al Palau d'Ajuria Enea i volen traslladar el tripartit català a Euskadi. Si a Catalunya han pogut pactar ERC, ICV i el PSC, per què a Euskadi no? Aquest és l'esquema que ells busquen i és l'esquema que nosaltres hem de trencar acumulant forces. Possiblement farem una proposta a Eusko Alkartasuna per anar junts a les eleccions i ampliar el marc d'actuació.

—Recuperaran la coalició electoral que va trencar EA?

—No seria lògic que cadascú anés per la seva banda en una situació de crisi aguda, política i econòmica, com la que patim en aquests moments. Una altra cosa és que EA vulgui, però la voluntat política del PNB és anar conjuntament a les pròximes eleccions autonòmiques.

—A Euskadi, en els darrers comicis municipals i també en els espanyols, s'ha vist una doble tendència: un PNB a la baixa i un PSE a l'alça. En aquestes autonòmiques hi ha més que mai el risc que el PNB sigui desallotjat d'Ajuria Enea?

—És lògic que un partit que fa tants anys que governa pateixi un desgast, però també té un desgast el PSOE. Encara no sabem com afectarà els socialistes l'actual crisi econòmica. També s'ha de reconèixer que Zapatero no causa rebuig a Euskadi, a diferència d'Aznar, que era el nostre millor cap de campanya. Però en aquesta campanya el candidat és Patxi López, i entre ell i Ibarretxe, nosaltres pensem que la gent apostarà per Ibarretxe.

—Passi què passi els mesos vinents, Ibarretxe continua essent el millor cartell electoral del PNB o es poden obrir altres opcions?

—Ell té la paraula, però al PNB ningú no ha qüestionat la seva candidatura.

Dani Gòmez
Bilbao